

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بازآموزی

راهنمای مراقبتی از سالمندان با زوال عقل

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گلستان

دانشکده پرستاری و مامایی

شنبه - ۲۷ خرداد ۱۴۰۲

ساعت: ۱۲:۳۰ الی ۱۴

گروه هدف: پرستاران - پزشکان عمومی

سخنران	عناوین ارائه
دکتر الهام لطفعلی نژاد (دکتری سالمندشناسی – استادیار)	تعریف شناخت
دکتر الهام لطفعلی نژاد	دمانس چیست ؟
دکتر الهام لطفعلی نژاد	علائم و نشانه های دمانس و آلزایمر
دکتر لیلا جویباری (مدیر گروه پرستاری سالمندی – استاد)	مراقبت در منزل از بیماران زوال عقل

تعریف شناخت (۱)

شناخت به فرایند **دانستن** و **آگاه شدن** گفته می‌شود که فعالیت آن در ارتباط نزدیک با **قضاوت** قرار دارد.

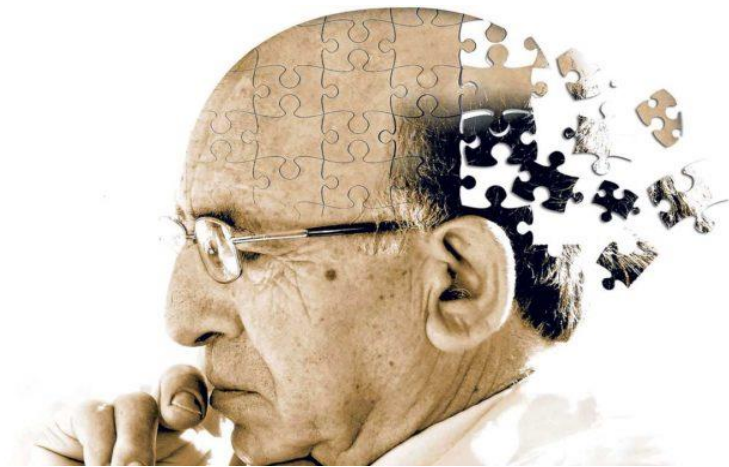
تعریف شناخت (۲)

شناخت به معنای دریافت اطلاعات، سازماندهی، استفاده از آن، درک روابط بین علت و معلول عمل و نتایج آن است.

تعریف شناخت (۳)

شناخت، حافظه، زبان، جهت‌یابی، عمل (Praxis)، قضاوت و عملکرد اجرایی، روش و رفتارها، روابط بین فردی و حل مسئله را نیز شامل می‌گردد

لزوم ارزیابی شناختی در سالمندان (۱)

- ارزیابی شناختی، **مهارت بالینی** است که در سالمندان، ضرورتی اجتناب ناپذیر است.

لزوم ارزیابی شناختی در سالمندان (۲)

- ارزیابی به تشخیص بیماری‌هایی که سبب **اختلال در تفکر و قوای عقلی** و یا سطح **عملکرد** میشوند کمک می‌نماید که در بسیاری موارد، **علامتی** از **افت توانایی‌های شناختی** محسوب می‌گردد.

لزوم ارزیابی شناختی در سالمندان (۳)

- غربالگری اختلالات شناختی، **درجه‌بندی شدت آنها، تشخیص افتراقی و بررسی علل احتمالی، کنترل و پیگیری** سیر اختلال از دیگر مزایای ارزیابی شناختی است.

اختلالات شناختی (۱)

• اختلالات شناختی، **شایعترین اختلالات روانپزشکی** در دوره سالمندی

است که به صورت افت عملکرد فرد در مقایسه با سطح عملکرد قبلی

اوست

نوروپاتولوژی

- وجه تمایز زوال عقل از سالمندی طبیعی پیدایش **اختلال خفیف و زودهنگام در عملکرد شناختی** است.
- بیماران مبتلا به زوال عقل، توانایی **ذخیره کردن اطلاعات جدید** را از دست می‌دهند که به تدریج **نتایج مخربی بر زندگی روزانه** آنها خواهد داشت

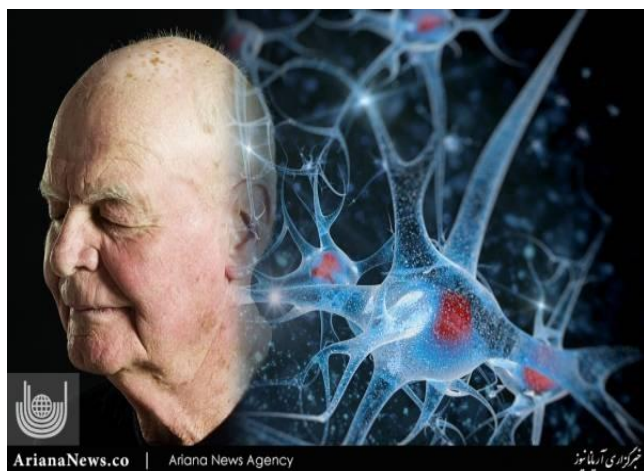
نوروپاتولوژی

ضایعات پاتولوژی ممکن است سال‌ها قبل از شروع نشانه‌های بالینی وجود داشته باشد

برای زوال عقل، **دو دسته عامل خطرزای** متفاوت وجود دارد:

□ – عوامل خطر از نوع پاتولوژی

□ – عوامل خطر برای ظهور بالینی

نوروپاتولوژی (۶)

پاتولوژی بیماری به طور اساسی منشأ **ژنتیک** دارد

عوامل متعددی در **ذخیره‌ی شناختی** تأثیرگذار بوده و آن را باخطر ایجاد دمانس مرتبط می‌سازد. این عوامل عبارتند از:

آموزش، هوش، شغل و روابط اجتماعی در سراسر زندگی (**محیط**)

زوال عقل (۱)

- یک اصطلاح کلی برای مجموعه ای از نشانه ها (Symptoms) که به علت برخی از اختلالات یا بیماری هایی که مغز را تحت تاثیر قرار می دهند، ایجاد می شود

زوال عقل (۲)

- در دمانس، **تخریب سلول های عصبی** می تواند در چندین ناحیه مغز اتفاق افتد که این تخریب به اختلال شناختی (Cognitive disorder) منجر می گردد
- براساس میزان اختلال شناختی به **سه گروه خفیف، متوسط و شدید** قابل تقسیم است

زوال عقل (۳)

- افت پیشرونده‌ی توانایی و قابلیت‌های شناختی در غیاب اختلال در هوشیاری است.

زوال عقل (۴)

- یک بیماری مزمن و افت همه‌جانبه توانایی‌های عقلانی که بروز نشانه‌های آن به صورت مشکلات در حافظه، توجه، تمرکز، درک کلام و نشانه‌هایی دال بر بروز اختلال در خلق، شخصیت و رفتار اجتماعی است.

زوال عقل (۵)

- در تعریف دمانس، تأکید بر لزوم افت اکتسابی عملکردهای ذهنی، پایداری اختلال و سیر پیشرونده‌ی نشانه‌ها شده است.

شیوع دمانس

✓ ۱۵٪ افراد بالای ۶۵ سال دچار دمانس خفیف هستند

✓ ۵٪ افراد بالای ۶۵ سال دچار دمانس شدید هستند

✓ ریسک دمانس با افزایش سن بالا میرود بطوریکه افراد بالای ۸۵ سال

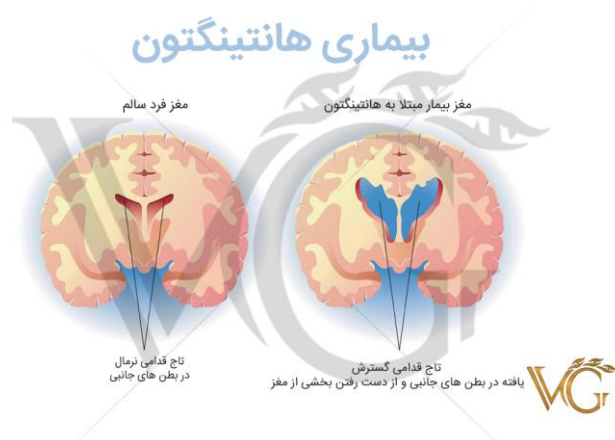
۲۵-۱۶٪ دچار دمانس میباشند

✓ ۲۵-۱۵٪ مبتلایان به دمانس بالای ۸۵ سال دمانس شدید دارند

علل زوال عقل (۱)

- بیماری آلزایمر (Alzheimer's disease) (شایعترین علت)
- دمانس عروقی (Vascular dementia) – اختلال در خونرسانی مغز مثل سکته مغزی (عامل دوم)
- دمانس پیشانی – گیجگاهی یا فرونتو – تمپورال (Frontotemporal dementia)
- دمانس جسم لوی (Lewy body dementia)
- بیماری هانتینگتون (Huntington's disease)
- آسیب ضربه ای مغز (Traumatic brain injury)

علل زوال عقل (۲)

- عفونت ها مانند مننژیت، بیماری لایم و HIV
- بیماری پریون (Prion disease) که شایع ترین فرم آن بیماری کروتزفلد-جاکوب (Creutzfeldt-Jakob disease) است

علل زوال عقل (۳)

• بیماری پارکینسون (Parkinson's disease)

عوامل موثر در ایجاد دمانس (۱)

■ اختلالات سیستم ایمنی مانند **سرطان خون**

■ مشکلات **متابولیک**

■ اختلالات غدد درون ریز مثل **تیروئید**

■ نقص های تغذیه ای

■ واکنش به **دارو**

عوامل موثر در ایجاد دمانسی (۲)

■ آنوکسی (Anoxia) یا هیپوکسی (Hypoxia)

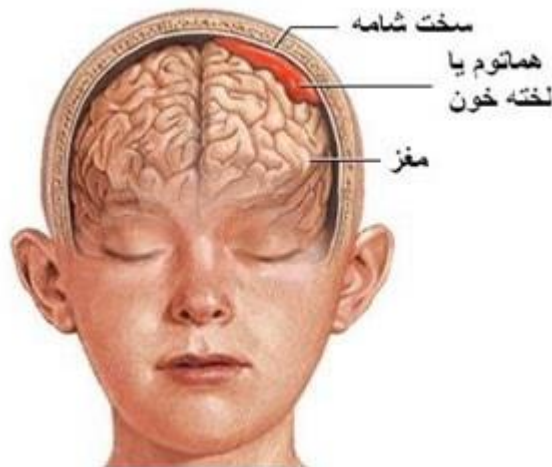
■ هماتوم ساب دورال

■ هیدروسفالی با فشار طبیعی

■ مشکلات قلبی

■ بیماری های ریوی

■ تومورهای مغزی – مسمومیت ها (مسمومیت با سرب و آفت کش ها)

انواع دمانس (قابل برگشت)

- افسردگی
- داروها
- اختلالات تغذیه ای (کمبود ویتامین B12 – فقر مواد غذایی – کمبود اسید فولیک)
- اختلالات متابولیک
- دلیریوم
- سفلیس
- درگیری و اشغال فضای داخل جمجمه
- بیماری عمومی و سیستمیک (ایدز، سل، آنسفالیت)

انواع دمانس (غیر قابل برگشت)

- زوال عقل مرتبط به **لب فرونتال** و بیماری پیک
- زوال عقل مرتبط با **اجسام لوی منتشر** در بافت مغز
- زوال عقل مرتبط با **بیماری پارکینسون**
- زوال عقل مرتبط با **مصرف الکل**
- زوال عقل مرتبط با **هیدروسفالی**
- زوال عقل مرتبط با بیماری **هانتینگتون**
- بیماری **آلزایمر**
- سکه های **مغزی**

علائم هشدار دهنده دمانسی (۱)

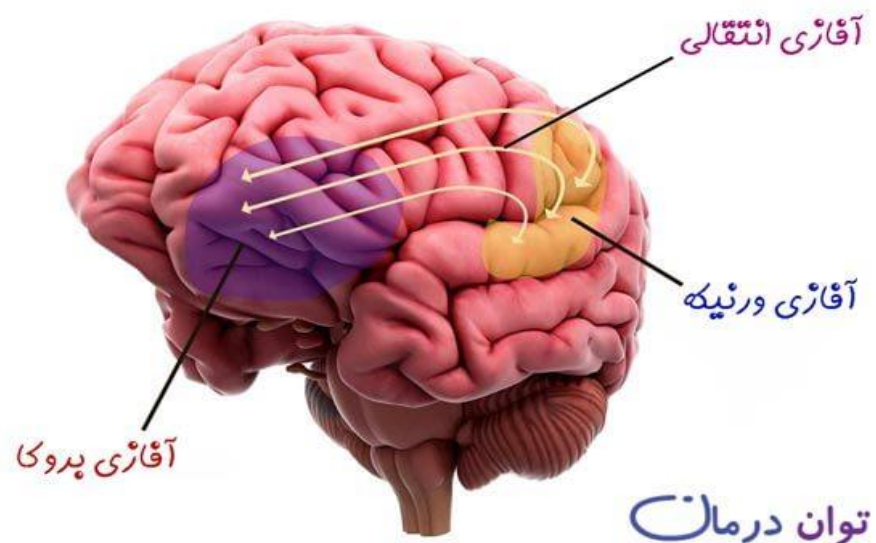
- اشکال دریادگیری
- اختلال حافظه
- از دست دادن زمان و مکان
- اختلال در قضاوت
- اختلال در بکار گیری کلمات
- تغییر در شخصیت

علائم هشدار دهنده دمانس (۲)

❖ وجود اختلال حافظه

❖ آفازی (اختلال در بیان یا درک زبان یا زبان پریشی)

علائم هشدار دهنده دمانس (۲)

❖ **آپراکسی** (اختلال در توانایی انجام فعالیت‌های حرکتی به رغم کارکرد حرکتی بی نقص)

علائم هشدار دهنده دمانس (۳)

❖ **اگنوزی** (ناتوانی در تشخیص یا شناسایی اشیاء به رغم کارکرد حسی بی نقص)

علائم هشدار دهنده دمانس (۴)

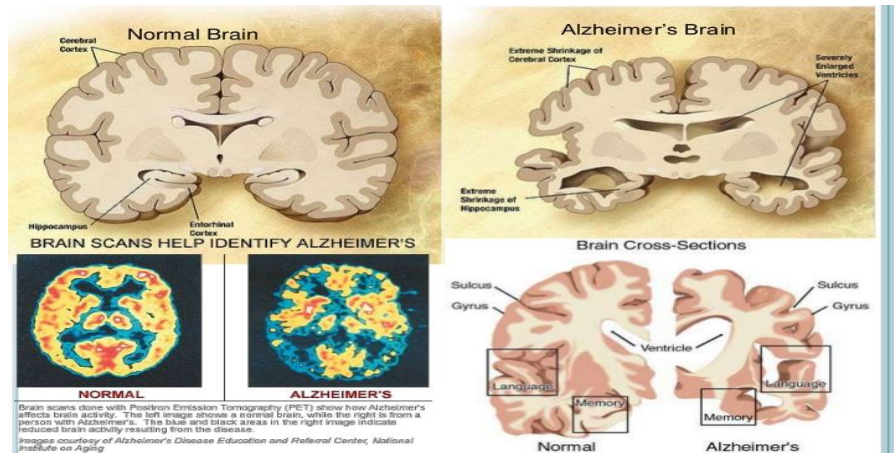
❖ **اختلال در عملکرد اجرایی** (برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی، توالی، و انتزاع)

❖ **برخی اختلال در حداقل سه مورد و یا بیشتر از توانایی‌های شناختی حافظه، زبان، ادراک** را برای تشخیص دمانس کافی می‌دانند

آلزایمر

- آلزایمر به بیماری پیری معروف است
- زمان بین شروع بیماری و مرگ از ۵ تا ۲۰ سال متغیر است

آلزامر

- با بالا رفتن سن سلول ها، سروتونین کاهش می یابد، و ارتباط بین سلولی و انتقال اطلاعات دچار مشکل می شود
- این مشکل بیشتر از همه در بخش حافظه و خاطرات خود را نشان می دهد.

اپیدمیولوژی آلزایمر

✓ ۶۰-۵۰٪ دمانس ها آلزایمر هستند

✓ ۵۰٪ مبتلایان به دمانس بالای ۶۵ سال آلزایمر دارند

✓ بطور متوسط، از هر ۱۰ سالمند بالای ۷۵ سال یک نفر به آلزایمر مبتلامی شود

✓ میزان ابتلا به آلزایمر در افراد بالای ۸۵ سال در خانم ها بیش تر از آقایان است نسبت مرد به زن ۱۱/۱۴

اپیدمیولوژی آلزایمر

- حدود **۲۴ میلیون نفر** در جهان مبتلا هستند که تا سال ۲۰۴۰ این رقم به **۸۱ میلیون نفر** خواهد رسید
- در هر **۷ ثانیه** یک نفر مبتلا می شود
- **۷۰٪** شیوع بیماری در کشورهای در حال توسعه و جهان سومی است

اپیدمیولوژی آلزایمر

- زنان **۵-۶٪** بیشتر از مردان به آلزایمر مبتلا می‌شوند
- حدود **۲-۳٪** افراد بالای ۶۵ سال دارای علایمی از ابتلا بوده و در افراد ۸۵ ساله به حدود ۲۵ تا ۵۰٪ می‌رسد
- احتمال ابتلا به آلزایمر پس از **سن ۶۵ سالگی هر ۵ سال ۲ برابر** می‌شود

عوامل خطر آلزایمر (۱)

افزایش سن بویژه بالای ۶۵ سال

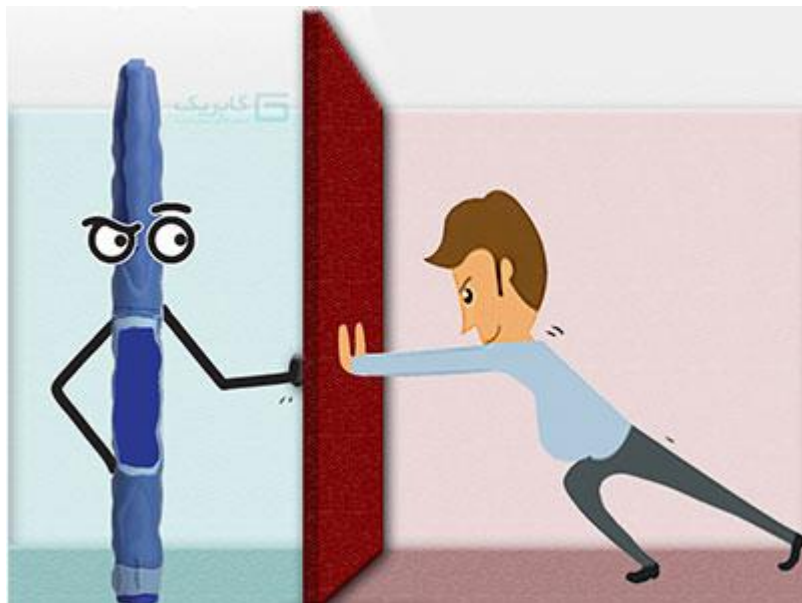
جنس (زن)

سابقه خانوادگی یا وراثت **۲ تا ۵٪**

ژنتیک

عوامل خطر آلزایمر (۲)

تحصیلات (کمتر از ۸ سال)

افسردگی

ضربه مغزی

مقاومت به انسولین

دیابت

افزایش هموسیستئین خون (یک اسید آمینه ضروری)

عوامل خطر آلزایمر (۳)

- فاکتورهای عروقی
- بیماریهای تیروئید
- الکل
- سیگار
- سندرم داون
- فشارخون بالا

عوامل خطر آلزایمر (۴)

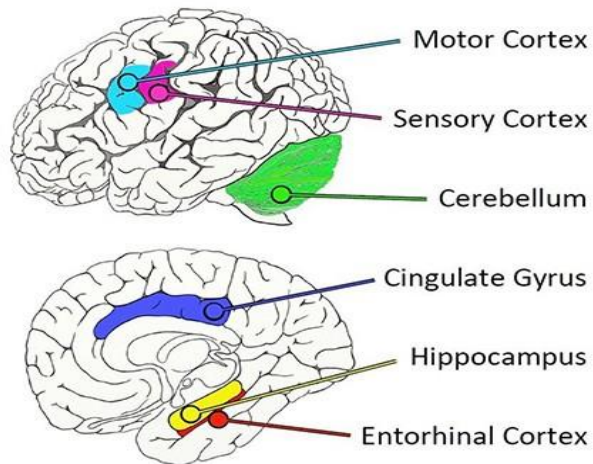

- کلسترول بالا
- چاقی
- کاهش استروژن
- ➡ الکترولیت مگنتیک

➡ (مگنتیت Fe_3O_4 در مغز و نقص در تنظیم انتقال و ذخیره آهن با بسیاری از بیماری‌های تحلیل سیستم عصبی مانند آلزایمر ارتباط دارد)

پاتولوژی

- آلزایمر در اثر تخریب سلول های منطقه هیپو کامپ که مقدار زیادی استیل کولین تولید می کند بوجود می آید

پاتولوژی

منطقه آسیب دیده مغز و استیل کولین در تشکیل خاطرات جدید وارد عمل شده لذا یکی از علایم اصلی آلزایمر **عدم توانایی در تحکیم یادگیری تازه** (یادآوری آدرس تازه) و **دشواری در جهت یابی** است
خاطرات رویدادهای دور معمولاً کمتر آسیب می بینند

پاتولوژی

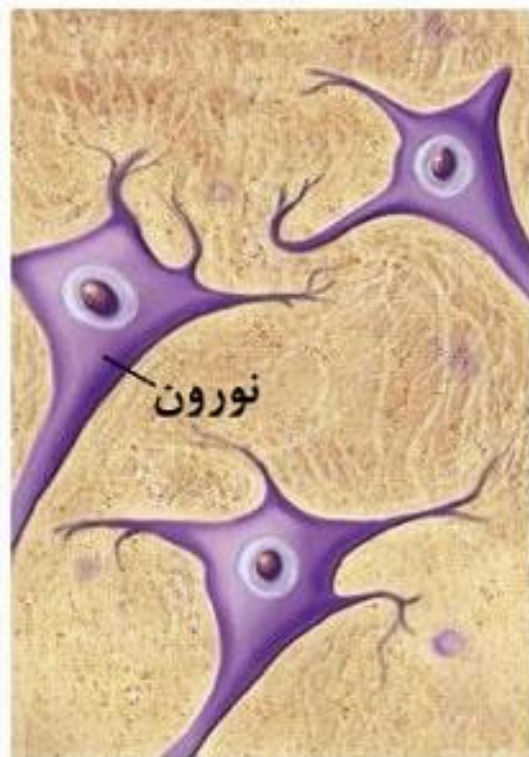
□ دو نوع بافت میکروسکوپی غیر طبیعی که نشانه آلزایمرند:

۱- پلاک ها:

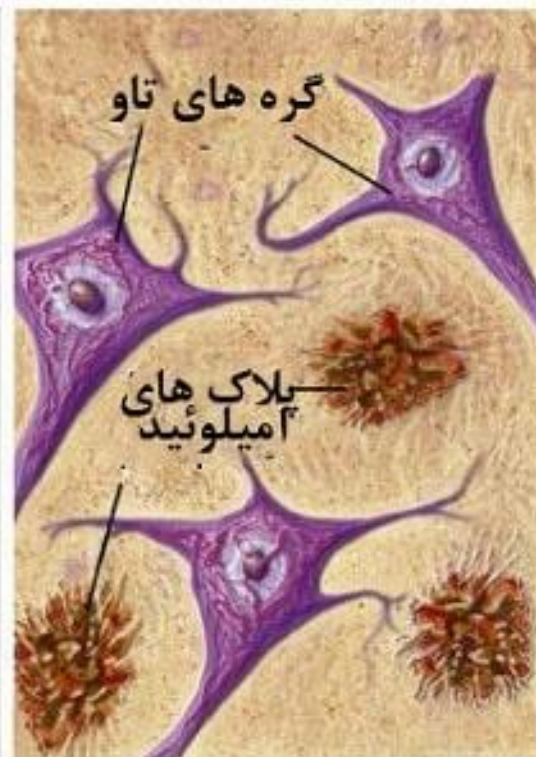
۲- پیچ خوردگی ها

فرد سالم

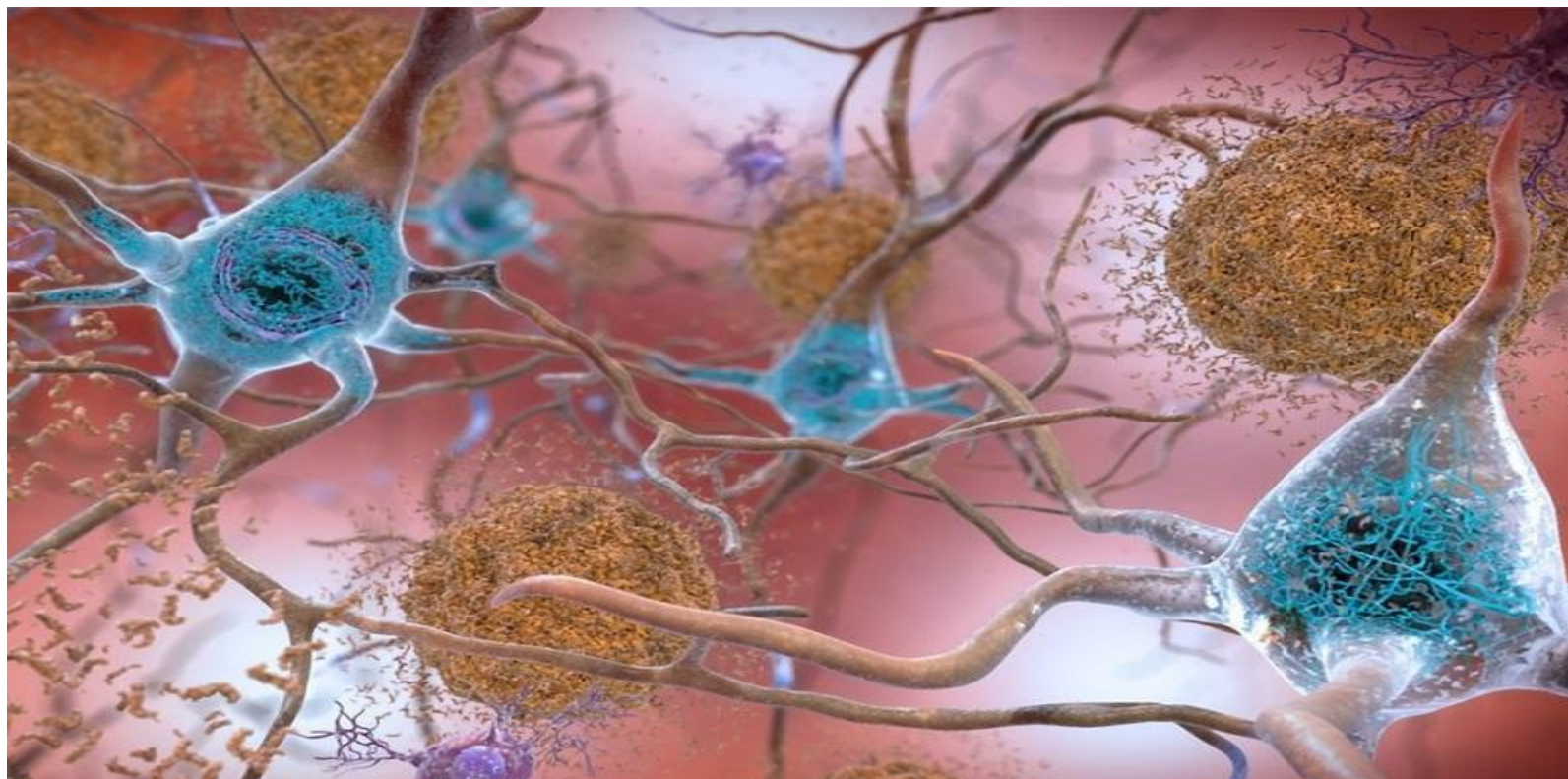
فرد مبتلا به آلزایمر

پلاک های آمیلوئیدی

انواع بیماری آلزایمر

□ زودرس:

✓ علائم قبل از ۶۰ سالگی ظاهر میشوند

✓ شیوع کمتری دارد

✓ به سرعت بدتر می شود

✓ چندین زن و سابقه خانوادگی در این نوع موثر می باشند

انواع بیماری آلزایمر

□ دیررس:

✓ این نوع شایع تر است

✓ در افراد ۶۰ سال به بالا رخ می دهد

✓ نقش ژن کمتر است

انواع بیماری آلزایمر

□ اسپورادیک (تک گیر):

✓ تقریباً ۹۰ تا ۹۵ درصد از موارد بیماری آلزایمر از این نوع است

✓ نقش وراثت در این نوع چندان مشخص نیست

□ موروثی:

✓ شایع نیست (۵ تا ۱۰ درصد موارد)

✓ از یک نسل به نسل دیگر مستقیماً انتقال می یابد

اختلالات ناشی از آلزایمر

- ❖ -اختلال در حافظه کوتاه مدت (اولین نشانه)
- ❖ -اختلال در استدلال و قضاوت
- ❖ -اختلال در توجه و تمرکز
- ❖ -اختلال در حل مسئله و تفکر
- ❖ -اختلال زبان

اختلالات ناشی از آلزایمر

❖ - اشکال در عملکردهای حرکتی

❖ - اختلال در هماهنگی

❖ - تغییرات شخصیتی

❖ - تغییراتی در رفتار اجتماعی

اختلالات ناشی از آلزایمر

- ❖ - در ایجاد ارتباط
- ❖ - مشکل در کارهای پیچیده
- ❖ - توهم
- ❖ - سوء ظن یا عدم اعتماد (پارانویا)
- ❖ - تحریک پذیری
- ❖ - گیجی
- ❖ - اختلال خواب
- ❖ - اشکال در بلع
- ❖ - افسردگی
- ❖ - اختلال هیجانی

اختلالات ناشی از آلزایمر

• اختلال حافظه

❖ مشکل در انجام کارهای عادی

❖ ضعف بیان

❖ گم کردن زمان و مکان

❖ ضعف یا کاهش قضاوت

ده علامت هشدار دهنده آلزایمر

❖ جابجا گذاشتن اجسام

❖ مشکلات در تفکر ذهنی

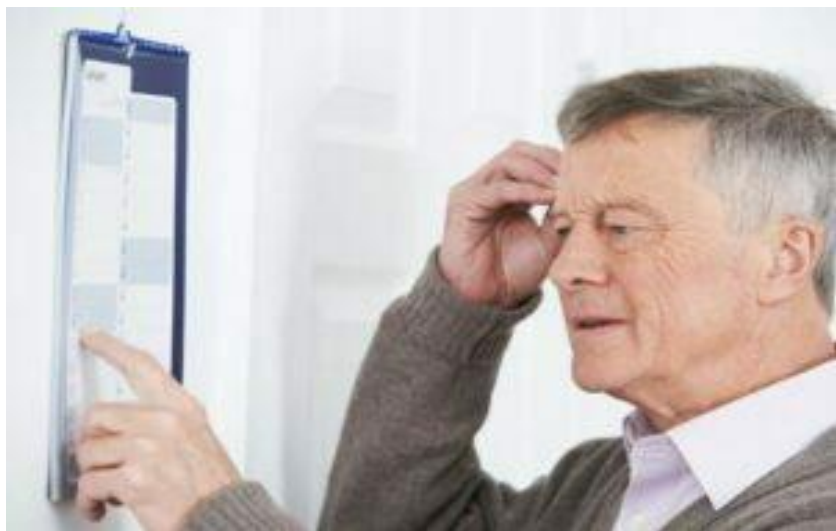
❖ تغییرات در حالات و رفتار

❖ تغییرات در شخصیت

❖ از دست دادن انگیزه

علايم بیماری (آلزایمر)

❖ **ضعف حافظه و فراموشی** (اشیا را جابه جا بگذارد، وعده ملاقات را فراموش کند، داروهای خود را مصرف نکند، و تکرار یک سؤال یا خاطره)

علائم بیماری (آلزایمر)

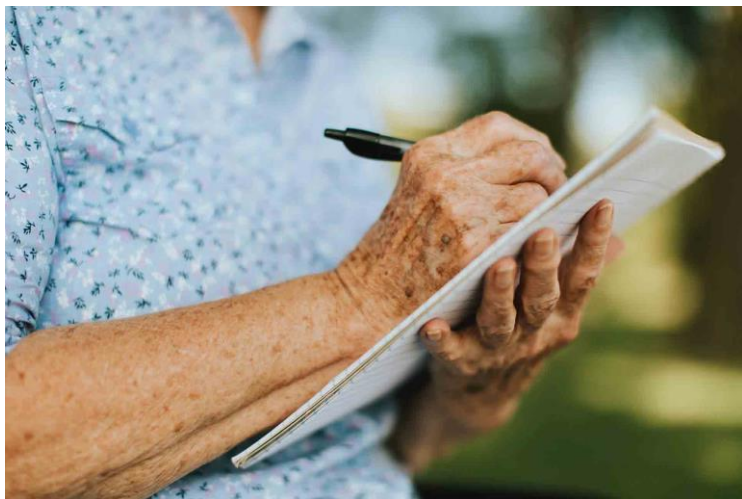
- **مشکلات تکلم و بیان** (حافظه کوتاه مدت ضعیف تر و کم کم محو می شود، ناتوان در به یاد آوردن لغات مناسب برای جمله بندی و حفظ زنجیره افکار و ترتیب جملات)

علايم بیماری (آلزایمر)

- **مشکل خواندن و نوشتن** (کاهش توانایی تکلم و بیان و توانایی خواندن. قدرت تمرکز فکر کاهش یافته، و قادر به حفظ اطلاعات نیست و نمی تواند جمع بندی کند)

علایم بیماری (آلزایمر)

- اشکال در محاسبه (ناتوان در تفکر انتزاعی و مشکل در محاسبات عددی)

- ضعف تصمیم گیری وسط تابستان، پالتو بپوشند. رابطه فصل با لباس را درک نکنند، یا چک بی محل بنویسند، یا رفتار پر خاشگرا نه بی توجه به نتیجه آن داشته که گاه اطرافیان دست به رفتار متقابل می زنند.

علایم بیماری (آلزایمر)

- **عدم آگاهی به زمان و مکان** (اشکال در درک زمان و فضا دارند) حافظه نقش مهمی در هماهنگی با محیط دارد) دچار نقصان حافظه هستند، گاه حتی در منزل خود گم می شوند یا برای وارد شدن به ماشین سر خود را خم نمی کنند

علایم بیماری (آلزایمر)

□ عدم تشخیص اطرافیان

یکی از علایم بسیار آزاردهنده، فراموش کردن اسامی اطرافیان یا بستگان است

□ از دست دادن علاقه و لذت

بیماران احساس می کنند به علت افت مهارتهای فکری و ناتوانی و نقصان حافظه به درد جامعه نمی خورند و شوق و علاقه به زندگی و هر چیز جالبی از دست می دهند

علایم بیماری (آلزایمر)

□ افکار هذیانی

با پیشرفت بیماری، فرد توانایی ربط دادن نتایج را به رویدادها از دست می دهد، به افکار هذیانی دچار شده و شکاک می شود

□ از عهده نظافت خود و لباس پوشیدن بر نمی آید

علائم بیماری (آلزایمر)

❑ مشکلات جنسی

علل کاهش یا افزایش تمایلات جنسی مشخص نشده اما اکثراً دچار کاهش میل جنسی می شوند

❑ تغییرات شخصیتی

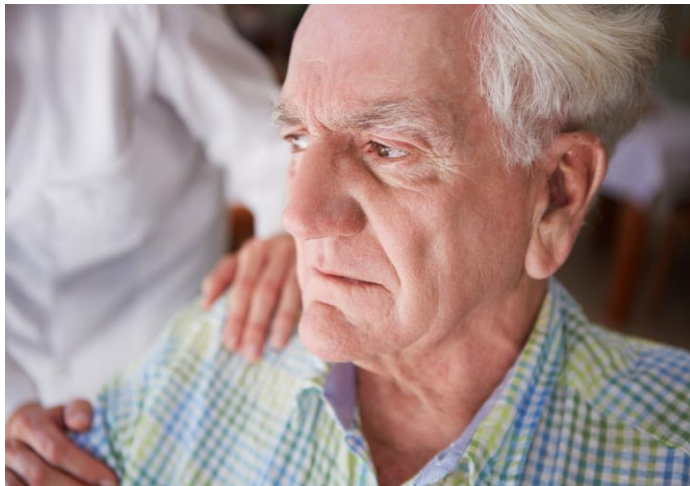
فردی که پرتحرک و شاداب بوده، گوشه گیر میشود. افراد گوشه گیر و خجالتی تبدیل به افرادی پرخاشگر و ناآرام شوند

علايم بیماری (آلزایمر)

□ نشان دادن هیجانات کودکانه

از دست رفتن حافظه قدیمی فرد باعث نقصان در توانایی استفاده از دانسته های سابق و تجربیات قبلی او می شود و بنابراین رفتارهای غیر عادی و ناشی از **خامی و بی تجربگی** از فرد سر می زند

نشانه هایی قبل از ظهور آلزایمر

❖ از دست رفتن حس بویایی

❖ اختلال فضای بینایی: خورسانی ناکافی و آسیب عصبی در ناحیه بینایی مغز سبب اشکال در اطلاعات بینایی است. که با ناتوانی در دنبال کردن و یادآوری جهات بینایی یا کپی کردن و نقاشی کردن تصاویری که فرد آنها را دیده، همراه می باشد).

❖ کاهش شنوایی: در پژوهشی که در دانشگاه فلوریدا انجام شد (۴۹ تا ۵۲ %)

❖ اثر انگشت غیر طبیعی: (بیش از ۷۵ %) و ناشی از ژنتیک

❖ افسردگی: تقریبا ۵۰ درصد بیماران

تأثیر آلزایمر بر رفتار و احساسات

- افسردگی
- اجتماع گریزی
- تغییرات سریع خلقی
- عدم اعتماد به دیگران
- تحریک پذیری و پر خاشگری
- تغییر در عادات خواب
- پرسه زنی و جستجوگری
- هنجارشکنی
- توهم، مثل توهم دزدیده شدن لوازمش

روش های تشخیصی

❖ معاینات جسمی و نورولوژیکی:

- عکس العمل های عصبی (رفلکس ها)
- توان عضلات و قدرت آنها
- توانایی برخاستن از صندلی و راه رفتن در اتاق
- بینایی و شنوایی
- هماهنگی و تطابق
- تعادل

بررسی های آزمایشگاهی:

آزمایش خون و ادرار در تشخیص اختلالات تیروئیدی و کمبود ویتامین و...

روش های تشخیصی (کاغذ و قلمی)

بررسی وضعیت ذهنی:

ارزیابی وضعیت ذهنی فرد، حافظه و مهارت های فکری. آزمایشات مختصر و کوتاه مدت در عرض ۱۰ دقیقه انجام شود

Mini cog

AMT, MOCA, MMSE

Mini-Mental State Examination (MMSE)

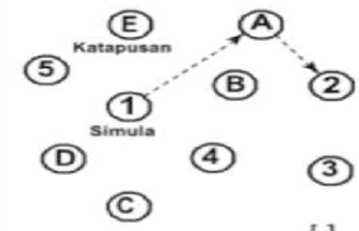

Patient's Name: _____ Date: _____

Instructions: Score one point for each correct response within each question or activity.

Maximum Score	Patient's Score	Questions
5		"What is the year? Season? Date? Day? Month?"
5		"Where are we now? State? County? Town/city? Hospital? Floor?"
3		The examiner names three unrelated objects clearly and slowly, then the instructor asks the patient to name all three of them. The patient's response is used for scoring. The examiner repeats them until patient learns all of them, if possible.
5		"I would like you to count backward from 100 by sevens." (93, 86, 79, 72, 65, ...) Alternative: "Spell WORLD backwards." (D-L-R-O-W)
3		"Earlier I told you the names of three things. Can you tell me what those were?"
2		Show the patient two simple objects, such as a wristwatch and a pencil, and ask the patient to name them.
1		"Repeat the phrase: 'No ifs, ands, or buts.'"
3		"Take the paper in your right hand, fold it in half, and put it on the floor." (The examiner gives the patient a piece of blank paper.)
1		"Please read this and do what it says." (Written instruction is "Close your eyes.")
1		"Make up and write a sentence about anything." (This sentence must contain a noun and a verb.)
1		"Please copy this picture." (The examiner gives the patient a blank piece of paper and asks him/her to draw the symbol below. All 10 angles must be present and two must intersect.)
30		TOTAL

MoCA

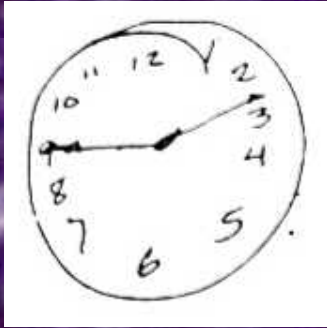
MONTREAL COGNITIVE ASSESSMENT - PHILIPPINES (MOCA-P)						NAME : Education : Sex : Date of birth : DATE :																			
VISUOSPATIAL / EXECUTIVE 						Gumuhit ng orasan (Sampung minuto makalipas ng alas onse) (3 points) ☐ HUGIS ☐ NUMERO ☐ KAMAY	_____/5																		
NAMING 						_____/3																			
MEMORY Basahin ang mga nakasulat na salita. Dapat maulit ng subject ang mga ito. Basahin ng pangalawang beses kahit ito ay naulit nang pang-una.						<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>MUKHA</th> <th>ASUL</th> <th>SIMBAHAN</th> <th>ROSAS</th> <th>SEDA</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1st trial</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2nd trial</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		MUKHA	ASUL	SIMBAHAN	ROSAS	SEDA	1st trial						2nd trial						No points
	MUKHA	ASUL	SIMBAHAN	ROSAS	SEDA																				
1st trial																									
2nd trial																									
ATTENTION Dapat ulitin ng subject ang mga numero ayon sa pagkakabigkas [ ] 2 1 8 5 4 Basahin ang mga numero. (1 numero/segundo) Dapat ulitin ng subject ang mga numero ng pabaliktad [ ] 7 4 2						_____/2																			
Basahin ang mga letra. Dapat tumalik ang subject sa mesa sa bawat bigkas ng letra "A". Walang puntos kapag dalewa ang mali. [ ] FBACMNAAJKLBAFAKDEAAAJAMOF AAB						_____/1																			
Bawasan ng 7 ang 100 [ ] 93 [ ] 86 [ ] 79 [ ] 72 [ ] 65 4 o 5 na tamang sagot=3 puntos; 2 o 3 tama=2 puntos; 1 tama=1 puntos; 0 tama=0 puntos						_____/3																			
LANGUAGE Ulitin: Ang alam ko lang, si Juan ang siyang tutulong ngayong araw. [ ] Ang pusa ay nagtatago sa ilalim ng upuan kapag nasa kuwarto ang aso. [ ]						_____/2																			
Fluency / Sabihin sa akin sa loob ng 1 minute ang mga salitang Filipino na nagsisimula sa letrang B. [ ] _____ (N ≥ 11 salita)						_____/1																			
ABSTRACTION Halimbawa: Pagkakapareho ng orange at saging = prutas [ ] tren - bisikleta [ ] timbangan - ruler						_____/2																			
DELAYED RECALL Dapat matandaan ang mga salita ng walang tulong.						<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>MUKHA</th> <th>ASUL</th> <th>SIMBAHAN</th> <th>ROSAS</th> <th>SEDA</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Category cue</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Multiple choice cue</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		MUKHA	ASUL	SIMBAHAN	ROSAS	SEDA	Category cue						Multiple choice cue						Bigyan ng puntos ang mga salitang natandaan ng walang tulong.
	MUKHA	ASUL	SIMBAHAN	ROSAS	SEDA																				
Category cue																									
Multiple choice cue																									
Optional						_____/5																			
ORIENTATION ☐ Petsa ☐ Buwan ☐ Taon ☐ Araw ☐ Lugar ☐ Lungsod						_____/6																			
© Z.Nasreddine MD Version 7.1 www.mocatest.org Normal 26 / 30						TOTAL _____/30 Add 1 point if ≤ 12 yr edu																			

AMT

Each correct response scores '1'

1. Age
2. Time to nearest hour
3. His/her address (to be repeated at the end of the test)
4. Current Year
5. Name of hospital
6. Recognition of two persons
7. Date of birth
8. Year of independence
9. Name of current chief minister
10. Count backwards from 20 to 1

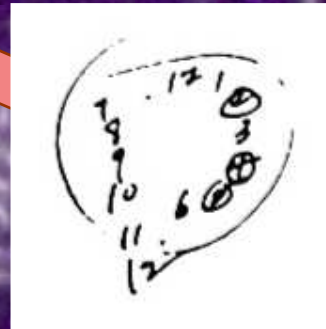
Clock Drawing Test—2:45

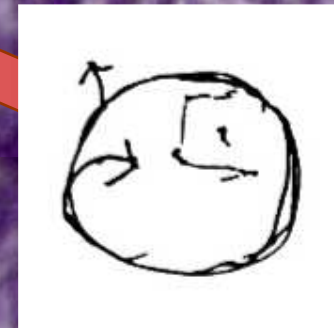
Normal

**Mild
Cognitive
Impairment**

**Moderate
Cognitive
Impairment**

**Severe
Cognitive
Impairment**

روش های تشخیصی (تخصصی)

—تصویربرداری از مغز شامل:
• سی تی اسکن: در تشخیص تومورها، سکته مغزی و آسیب های سر

روش های تشخیصی (تخصصی)

- تصویربرداری رزونانس مغناطیسی (ام.آر.آی)
- توموگرافی پوزیترون (PET)
- اسکنر های جدید PET می توانند پلاک های مرتبط در ایجاد آلزایمر را مشخص نمایند (تشخیص قطعی با اتوپسی)

پیشرفت بیماری آلزایمر

- مرحله اول
- مرحله میانی
- مرحله پایانی

مرحله اولیه

❖ ممکن است از تغییرات آگاه باشند

❖ از دست دادن حافظه کوتاه مدت

❖ مشکلات ارتباطی

مرحله میانی

- ادامه مشکلات حافظه
- تغییرات شخصیت و رفتار
- کمک های مورد نیاز برای انجام وظایف روزانه

مرحله آخر

- اختلال قابل توجه حافظه
- اختلال قابل توجه ارتباطات
- اختلال قابل توجه در توانایی مراقبت از خود

مراحل آلزایمر

- **مرحله اول: طبیعی؛ (۲۰-۴۰٪ از افراد بالای ۶۵ سال)**
- **مرحله دوم: فراموشی کلمات (طبیعی برای این سن)**
- (شکایات ذهنی از کاهش شناختی) (بیشتر بالای ۶۵ سال) (اسم افراد و محل اشیاء)
- **مرحله سوم: خانواده متوجه فراموشی کلمات میشوند (اختلال شناختی خفیف و کاهش عینی**
- اختلال اعمال اجرائی)**
- (نقایص تمرکز) (**دوره تا ۷ سال**) (اشکالات بارز در یافتن کلمه و اسم)

مراحل آلزایمر

مرحله چهارم: بیماری آلزایمر خفیف (تشخیص قطعی)

نقایص تمرکز، حافظه، موقعیت‌یابی، یا توانایی عملکردی بارز و ثابت هستند. (متوسط دوره ۲ سال)

اشکال در تمرکز -- **کاهش متوالی ۷ از ۱۰۰ و حتی ۴ از ۴۰**

بارزترین تظاهرات: کاهش علاقه به فعالیت‌های شخصی و اجتماعی و
سطحی شدن عاطفه

مراحل آلزایمر

مرحله پنجم: بیماری آلزایمر متوسط (وابسته به کمک دیگران): فراموشی موارد مهم (نام رئیس جمهور، آدرس فعلی خود، سال جاری)
اشکال شدید در تمرکز و محاسبه حتی کاهش ۲۰٪ از ۲۰
دوره تقریباً یک سال و نیم — — علایم معمولاً بارزتر از مرحله ۴
انکار و سطحی شدن عاطفه و علایم **افسردگی و خشم** دیده می شود

مراحل آلزایمر

مرحله ششم:

بیماری آلزایمر نسبتاً شدید:

- نقایصی شدید و نیازمند کمک تمام وقت (حدود ۵/۲ سال)
- ✧ آدرس خود را نمی‌دانند، گاه خیابان یا شهر را به یاد می‌آورند
- ✧ یادآوری محل تولد خود، شغل قبلی، یا اسم والدین
- ✧ اغلب اسم خود را به درستی می‌گویند
- ✧ اشکال در شمارش معکوس از ۱۰ تا ۱

مراحل آلزایمر

- ناتوان در لباس پوشیدن و حمام کردن
- از بین رفتن کنترل ادرار و مدفوع
- اختلال هیجانی و رفتاری و آژیتاسیون، خشم، اختلالات خواب، خشونت بدنی و منفی کاری بسیار بارز است.
- نیاز به درمان دارند
- ممکن است دوز پائین آنتی‌پسیکوتیک‌ها مثل ریسپریدون مهارکننده‌های کولین استراز در این مرحله مفید نبوده‌اند

مراحل آلزایمر

مرحله هفتم:

بیماری آلزایمر شدید

- نیاز به کمک مداوم برای فعالیت‌های روزمره (نباتی)
- صحبت کردن در اوایل به شدت محدود و در نهایت از بین می‌رود
- توانایی حرکتی در این مرحله از بین می‌روند.
- برخی بیماران برای **۷ سال یا بیشتر زنده** می‌مانند، بیشتر اما اغلب ۲ تا ۳ سال پس از شروع مرحله ۷ می‌میرند

پیشگیری

- کنترل موارد مهمی که بر سلامت قلب تأثیر دارد. مانند، فشارخون بالا، چاقی و دیابت و کلسترول بالا

پیشگیری

- افزایش تحرک و فعالیت جسمی رژیم غذایی سالم مصرف ماهی (قلز آلاو ساردین) مصرف روزانه سبزی و میوه و کاهش مصرف چربی‌های اشباع و امگا ۳

یشگیری

- مواد غذایی حاوی ویتامین‌های «A-C-E»: «»، (لوبیای سویا-سیب-زردچوبه-گردو-فندق-بادام-روغن زیتون واسید فولیک)

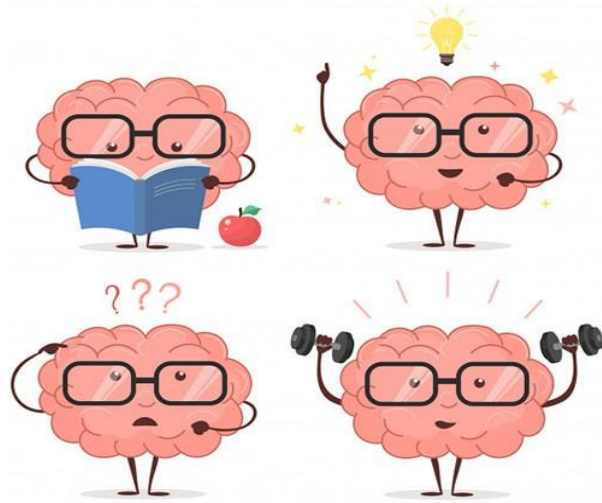

پیشگیری

○ استفاده از ذهن مثل یادگیری **دو زبان** – **حل جدول**

○ معاشرت با دیگران، انتخاب **شیوه زندگی سالم**

○ ورزش منظم و **پیشگیری از ضربه به سر**

درمان

- درمان های **دارویی** طبق نظر متخصص
- **فیزیوتراپی جهت افزایش** و بهبود حرکات اندام ها
- **کاردرمانی** جهت آموزش فعالیت های روزمره
- **گفتاردرمانی** در موارد اختلالات گفتاری
- مراقبت ها و حمایت های **روانی**
- مهیا کردن شرایطی جهت انجام **فعالیت های فیزیکی**

درمان

- حفظ فعالیت های روزمره تا حد امکان
- اصلاح محیط جهت مشارکت بیشتر فرد و آسان تر کردن فعالیت ها
- ایجاد شرایطی جهت فعال ماندن از لحاظ ذهنی و اجتماعی
- روش هایی جهت ارتقای حافظه
- روان درمانی به خصوص درمان شناختی رفتاری
- جراحی در تومور مغزی و افزایش مایع مغزی-نخاعی انجام گردد

درمان

دارو درمانی :

- ❖ داروهای آرامبخش و ضد جنون
- ❖ ضد افسردگی
- ❖ داروهای آنتی کولین استراز
- ❖ ویتامین ها مثل ویتامین های گروه ب، امگا ۳، استروژن، جینکوبیلوبا

توصیه های تقویت حافظه در سالمند

- جای مشخص برای وسایل مانند **عینک، ساعت ...**
- به **اخبار گوش دهند یا کتاب و روزنامه بخوانند**
- انجام بازی های فکری مثل **شطرنج**
- **مشاعره بادوستان و حل جدول**

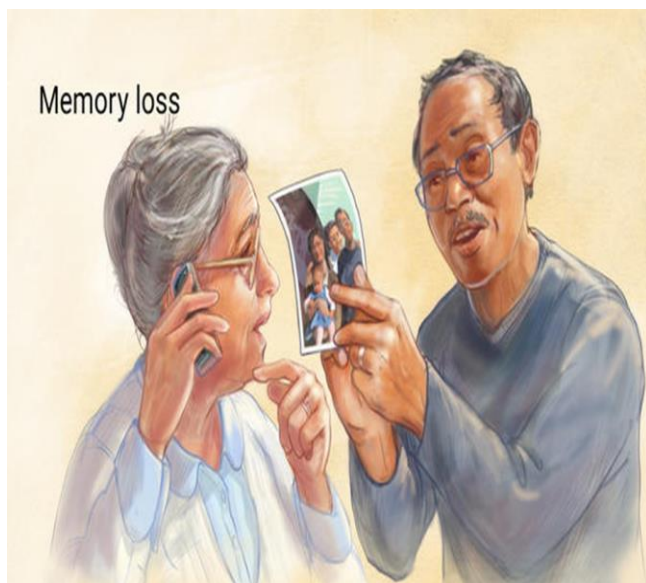
توصیه های تقویت حافظه در سالمند

- در جمع دوستان و فامیل به یادآوری **خاطرات پرداخته و آلبوم ببینند**
- مطالبی را که ممکن است **فراموش کنند در دفتری یادداشت کنند**
- شیشه های **مخصوص دارو را با برچسب رنگی** مشخص نمایند
- از مواد غذایی با **چربی و شیرینی و نمک کمتر** استفاده نمایند

مراقبت از بیمار مبتلا به آلزایمر

✓ **فضایی امن و حمایت کننده در محیط خانه** مانند : نصب نرده و دستگیره در کنار پله ها و

سرویس بهداشتی. کاهش دادن تعداد آینه ها و کفش مناسب)

✓ **خودداری از جابجایی وسایل**

✓ **تکرار مرتب اسامی توسط افراد مراقبت کننده**

✓ **اطمینان دهی در یک گفتگوی صمیمانه مختصر**

✓ **منحرف کردن ذهن بیمار (که قدم زدن با بیمار)**

مراقبت از بیمار مبتلا به آلزایمر

- ✓ یادآوری مدام زمان و مکان
- ✓ می‌توانند در تقویم روی روزهایی که سپری می‌شود خط بکشند
- ✓ مکان‌های ناآشنا، بیماری و استرس سبب گیجی می‌شود
- ✓ کمک گرفتن از خانواده‌هایی با شرایط مشابه
- ✓ چسبانیدن برچسب روی کتوها، وسایل و اتاق‌ها
- ✓ حل جدول، بازی شطرنج و سایر بازی‌های فکری
- ✓ مشاوره با بیمار و خانواده

باورهای نادرست

تصور ۱: ارثی است (وراثت تنها ۵ تا ۱۰٪)

تصور ۲: آلزایمر تنها بیماری افراد سالمند است (در ۴۰ تا ۵۰ سال)

تصور ۳: آلزایمر قابل درمان است (هیچ نوع درمان قطعی وجود ندارد)

باورهای نادرست

- تصور ۴:** از دست دادن حافظه یعنی آلزایمر
- تصور ۵:** مصرف آلومینیوم باعث ایجاد آلزایمر است (با وجود تحقیقات هیچ مستندی نیست)
- تصور ۶:** جلوگیری با ویتامین ها، مکمل ها و قرص **تقویت حافظه**
- تصور ۷:** اگر من دچار آلزایمر شوم، زندگیم تمام است
- تصور ۸:** تمام بیماران آلزایمری پر خاشگر و خشن هستند
- تصور ۹:** بیماران آلزایمری متوجه وقایع اطراف نیستند

روان پزشکی سالمندان

اصول اساسی ارزیابی، تشخیص و مدیریت اختلالات سالمندان

دکتر سعید حسینی

استادیار روانپزشکی، بیمارستان امام خمینی

Giscom

**راه ثابت شده برای جلوگیری از ابتلاء به
که عامل و یا آلزایمر وجود ندارد، چرا
عوامل اصلی بیماری ناشناخته است.**

۳۰ شهریور (۲۱ سپتامبر) روز جهانی آلزایمر

